

Hvem har best miljøpolitikk?

Fire av de minste partiene har den beste miljøpolitikken, mens de største partiene kommer dårligst ut. Det viser Naturvernforbundets ferske partiguide for stortingsvalget 2025.

Tekst: TOR BJARNE CHRISTENSEN
tbc@naturvernforbundet.no

Går det norske oljeeventyret mot slutten? Skal mer natur bygges ned med vindkraft? Vil politikerne gjøre det som skal til for å redde Oslofjorden? Skal det innføres forbud mot gruvedumping og flatehogst i natursko-ger, og skal vi si nei til bygging av flere hytte-tyber?

Det er mange og store spørsmål på dags-ordenen fremfor høstens stortingsvalg. For å hjelpe velgere som sliter med å få oversikt over hva de ulike partiene mener om viktige miljø saker, har Natur & miljø bedt partiene om svar. Resultatet kan du lese i denne utga-ven, hvor vi kan presentere Naturvernfor- bundets partiguide.

Klima- og naturkrise

Behovet for kraftfulle miljøpolitiske grep har neppe vært større enn nå. Den globale tem- peraturen var i fjor 1,56 grader over førin- dustriell tid, ifølge beregninger Universite- tet i Bergen og Bjerknessenteret nylig gjorde

for bladet Energi og Klima. Ekstremvær for- årsaker lidelser verden over, og klimaend- ringene rammer også Norge med regnskyll, tørke og vær som gjør stor skade. Verdens naturlige økosystemer er under sterkt press med drastiske reduksjoner i bestandene av

7. Verne 30 prosent av landområdene i Norge innen 2030.*

							
✓	✓	✓	—	✓	—	✓	X

✓ = ja, — = delvis, X = nei. * Full spørsmålsformulering i tabell side 12-15.

miljøpolitikk?

insekter, fugler, pattedyr og en rekke andre artstyper, ifølge FNs naturpanels rapporter. I Norge fortsetter hogsten i gamle natursko-ger, og nedbygging truer sårbar natur, både på fjellet og langs kysten.

Når vi 2030-målene?

Det er situasjonen fremfor høstens stortingsvalg, som vil bli avgjørende for om Norge skal greie å nå målene i Parisavtalen og FNs naturavtale. I disse avtalene har verdens land blitt enige om en lang rekke mål og tiltak for å få ned utslipp, stanse artstap og verne natur. Mange av målene har en tidsfrist i 2030. Da skal Norge ha redusert klimagassutslippene med minst 55 prosent, og 30 prosent av land- og havområder skal være vernet.

Hvordan ligger vi an til å nå disse målene? Vi spør Naturvernforbundets fagsjef Holger Schlaupitz, som har lang fartstid i organisasjonen og følger politikken tett. Han slår fast at det trengs en kursendring.

– Vi kommer ikke i mål uten en bedre miljøpolitikk, sier Schlaupitz.

– For det første er vi langt unna å nå målene i naturavtalen. Det såkalte omstillingsmålet i Hurdalsplattformen om å redusere innenlandske klimagassutslipp med 55 prosent, er også i det blå. Men Norge er gode på å inngå forpliktende avtaler med smutthull, noe som gjør at vi på klimaområdet kan fortsette å kjøpe oss fri gjennom kvoter, sier Schlaupitz.

Naturvernforbundets partiguide 2025

Det er andre gang at Natur & miljø i samarbeid med Naturvernforbundets fagavdeling lager en partiguide. Partiene har måttet svare «ja» eller «nei» til 44 konkrete miljøpolitiske grep. Hvis standpunktet ligger et sted i midten, har de kunnet svare «delvis». Spørsmålene er formulert med utgangspunkt i Naturvernforbundets politikk, og vi har også tatt med innspill fra andre miljøorganisasjoner. Vi har vurdert alle svarene, og noen steder har vi måttet endre dem i tråd med kommentarer partiene selv har gitt. Etter hvor god miljøpolitikken er, har partiene fått rødt, gult eller rødt lys.

Her er de samlede resultatene for partiene:

● Grønt lys: MDG, SV, Rødt og Venstre

● Gult lys: KrF og Ap

● Rødt lys: Sp, Høyre og Frp

Undersøkelsen viser at de to tradisjonelle styringspartiene Høyre og Arbeiderpartiet begge ligger i nedre sjikt sammen med store partier som Senterpartiet og Fremskrittspartiet. Partiene med den mest ambisiøse miljøpolitikken – Venstre, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet de Grønne og Rødt – har bare 20 prosent av plassene i dagens styring, og på gjennomsnittet av meningsmålinger for mai ligger de an til å få 17 prosent av stemmene, ifølge nettstedet Poll of polls.

– Hva sier denne partiguiden om hvor viktig miljø og klima er for partiene i forkant av høstens valg?

– Vi ser fortsatt et tydelig skille mellom partier som har miljøbevisste velgere som viktig målgruppe, og andre partier. For noen er det åpenbart viktig å ha en ambisiøs miljøpolitikk for å vinne velgere. Men for sty-

10. Fiskeoppdrett må skje i lukkede anlegg uten forurensning, rømming og sykdomsspredning.*

								
✓	✓	X	X	✓	X	–	X	–

✓ = ja, – = delvis, X = nei. * Full spørsmålsformulering i tabell side 12-15.

Skal vi slutte å lete etter mer olje og gass og legge en plan for utfasing av petroleumsvirksomheten? Fire grønne partier sier ja, men Ap, Høyre, Sp og Frp sier nei. Bildet er fra klimademonstrasjon på Youngstorget i Oslo i 2024.

Foto: Naturvernforbundet

ringspartiene Ap og Høyre er det mye som skal avveies opp mot andre samfunnshensyn, og da vannes politikken ut, sier Schlaupitz.

Vern, klima, olje og forbruk

I undersøkelsen ba vi partiene ta stilling til en rekke mål og tiltak for å styrke naturvernet og klimapolitikken, blant annet rettsvern for naturen, vern av sårbare områder, strengere krav til utbygging og arealbruk, samt reduksjon av klimagassutslipp og forbruk. Tiltakene spenner fra vern av myr, strandsoner og havområder til innføring av miljøavgifter, redusert kjøttforbruk, utfasing av olje og gass, og økt satsing på tog og solkraft.

- Hva er de mest interessante funnene i undersøkelsen?
- Det store bildet er stabilt over tid. Straks politikken kan gå ut over næringsinteresser, blir det et tydelig skille mellom partiene. Ellers er det greit å registrere at enøk-tiltak og solkraft på bygg er lite kontroversielt, uten at det har resultert i så mye handling til nå. Det er også solid flertall for å satse på naturrestaurering. Vi ser en viss forskjell

12. Innføre nasjonalt forbud mot etablering av nye hyttefelt.								
								
✓	✓	X	X	✓	X	–	X	X

✓ = ja, – = delvis, X = nei. * Full spørsmålsformulering i tabell side 12-15.

i synet på motorveibygging, der Ap og Sp viser en noe mer grønn holdning enn hva Høyre og Frp står for. Det er også en nyanseforskjell i petroleumspolitikken, sier Schlaupitz.

Avhengig av grønne partier

- Schlaupitz mener det er en utfordring i norsk politikk at styringspartiene ikke har bedre miljøpolitikk.
- Frp har alltid prestert dårlig på miljø og viser ingen tegn til forbedring. Meningsmålingene her og nå tyder på at ingen statsminister får flertall uten støtte fra ett eller flere av de partiene som får grønt lys i denne

undersøkelsen. Derfor er det viktig at disse partiene øker oppslutningen sin og dermed får større tyngde i eventuelle forhandlinger om regeringsmakt etter valget. Samtidig vil det være bra om partier med et felles verdigrunnlag på miljø finner sammen og kan utnytte styrken sin til å dytte politikken i riktig retning, sier Schlaupitz.

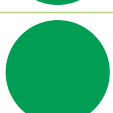
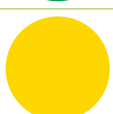
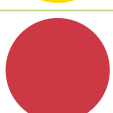
- Hvordan kan velgerne bruke denne partiguiden?
- Guiden gir et godt bilde av om partiene har en god, middels eller dårlig miljøpolitikk, basert på et betydelig antall spørsmål som knyttes til politikk som Naturvernforbundet og flere andre miljøorganisasjoner er opptatt av. Konklusjonen er at det er fire partier som får grønt lys. Guiden gir imidlertid velgerne mulighet til å gå mer i dybden ved å se hvordan partiene svarer på hvert enkelt spørsmål. Det kan være til hjelp for miljøbevisste velgere som sliter med å bestemme seg for hvilket parti de vil stemme på. Velgerne kan også bruke guiden til å tenke over om partiet de vurderer å stemme på, vil møte stor motstand i miljøpolitikken hos samarbeidende partier, sier Schlaupitz. ■

39. Stanse all naturødeleggende vindindustri.*								
								
✓	✓	X	X	✓	–	–	X	✓

✓ = ja, – = delvis, X = nei. * Full spørsmålsformulering i tabell side 12-15.

Naturvernforbundets partiguide 2025

Undersøkelse av partienes miljøpolitikk etter tema

	Samlet resultat	Natur	Samferdsel	Klima og energi	Forbruk
 MDG		✓	✓	✓	✓
 Rødt		✓	✓	✓	✓
 SV		✓	✓	✓	✓
 V		✓	—	✓	✓
 KrF		—	—	✓	✓
 Ap		X	X	—	—
 Sp		X	X	—	—
 H		X	X	X	X
 Frp		X	X	X	X

Naturvernforbundets partiguide, stortingsvalget 2025. Gjennomsnittlige resultater for politikkområdene natur, samferdsel, klima og energi og forbruk. ✓ = grønt lys (bra), — = gult lys (middels) og x = rødt lys (dårlig). Snittresultat og trafikklens grønt, gult og rødt gitt med tyngre vektning av temaene natur og klima og energi. Undersøkelsen bygger på partienes egne svar på 44 spørsmål om miljøpolitikk i perioden 23. april - 14. mai 2025. Undersøkelsen er laget av fagbladet Natur & miljø i samarbeid med Naturvernforbundets fagavdeling.

Fire grønne partier på topp

Miljøpartiet de Grønne, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre kommer best ut i Naturvernforbundets partiguide, alle med grønt lys.

Dette er partier som ønsker å verne naturen, stanse letingen etter petroleum, lage plan for sluttfasen i norsk olje- og gassvirksomhet, satse på tog, ha solkraft på tak og redusere forbruket. I undersøkelsen har partiene på Stortinget svart «ja», «nei» eller «delvis»

til 44 miljøsaker. Partiene har blitt vurdert og har fått grønt, gult eller rødt lys etter hvor god miljøpolitikk de har. Det er ikke mye som skiller MDG, SV og Rødt, som alle har svart ja på 43 av 44 spørsmål. Venstre har 34 ja og har kun svart nei på fire spørsmål.

Ap på grensen til rødt lys

I midten med gult lys finner vi Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet. Av disse to partiene skårer KrF vesentlig bedre enn Ap, som ligger på grensen til rødt lys. Begge partier har svart ja til flere viktige miljøsaker, men

det er også en del nei, særlig hos Ap som sier nei til 20 av sakene.

Nederst ligger Senterpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet. Av de tre kommer Sp best ut, med ja til 11 saker og nei til 21. I vår undersøkelse er det ikke stor forskjell på miljøpolitikken til Høyre og Frp, som vender tommelen ned til henholdsvis 28 og 29 av miljøsakene.

Se egen tabell med full oversikt over partienes svar på alle spørsmålene på side 12-15. ■

Oslofjorden er syk og trenger omfattende tiltak for å komme på fote. Det er bred politisk støtte til storsatsning på å redusere utslipp og innføre fiskeforbudssoner, ifølge Naturvernforbundets partiguide.

Foto: Arnel Ramic/Istockphoto

Bred støtte til viktige miljøsaker

Frisk Oslofjord, oljefritt Lofoten, energisparing, solkraft på tak og restaurering av ødelagt natur er blant sakene det er flertall for på Stortinget, ifølge Naturvernforbundets partiguide 2025.

Tekst: TOR BJARNE CHRISTENSEN
tbc@naturvernforbundet.no

Naturvernforbundets partiguide viser at det er flertall for en rekke viktige miljøsaker på Stortinget. Vi har spurt partiene om å svare «ja», «nei» eller «delvis» til 44 konkrete miljøsaker innen temaene natur, klima og energi, samferdsel og forbruk. Ti av dem har et bredt flertall bak seg på dagens Storting, mens det for 13 av sakene ikke er noe klart flertall, fem av disse heller mot ja, tre mot nei. 21 av sakene har flertallet mot seg.

Sakene med bred støtte
Kampen for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja er en av de største miljøkonfliktene i Norge. Saken ble vunnet i 2019, da Arbeiderpartiet snudde og miljøbevegelsen kunne feire en av

sine største seiere. Nå har saken igjen kommet på dagsordenen, etter at Høyres landsmøte i mars gikk inn for å bore etter olje i de unike og sårbare områdene. Partiguiden viser imidlertid at flertallet vil ha området oljefritt og at Høyre kun har Fremskrittspartiet med seg.

Etter nedslående nyheter om krise i Oslofjorden etter årtier med overfiske, kloakkutslipp og avrenning, har det kommet forslag om omfattende tiltak for å redde fjorden. Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet har foreslått store nullfiskesoner, og det er behov for å redusere utslippene fra kloakk, industri og landbruk. Partiguiden viser at alle partiene er for noen soner med fiskeforbud, og det er full støtte til storsatsning på utslippskutt. Det er også flertall for restaurering av ødelagte økosystemer,

Naturvernforbundets partiguide

		✓ = Ja (bra) — = Delvis (middels) X = Nei (dårlig)
Nr	Spørsmål	
1	Styrke naturens rettsvern ved å etablere ordning som gjør det enklere og rimeligere å prøve miljøsaker for retten.	
2	Sikre beskyttelsen av vernede vassdrag og hindre kraftutbygging der	
3	Stille krav om at naturkartleggingene i forkant av utbygginger og hogst utføres av kvalifiserte og uavhengige aktører.	
4	Sikre vernet av strandsonen, kantsoner langs vassdrag, myr og andre verdifulle naturtyper gjennom styrking av plan- og bygningsloven.	
5	Innføre arealnøytralitet i kommende stortingsperiode som prinsipp for all arealplanlegging i Norge med krav om planvask i alle kommuner.	
6	Styrke statsforvalterens rolle i kommunal og regional planlegging for å ivareta miljøhensyn i utbyggingsaker.	
7	Verne 30 prosent av landområdene i Norge innen 2030 i tråd med den internasjonale naturavtalen. Vernet skal være representativt.	
8	Starte restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer på land, i elver og innsjøer, langs kysten og i havet innen 2030 i tråd med den internasjonale naturavtalen.	
9	Etablere en ny marin verneplan for norske havområder i tråd med forpliktelser i den globale naturavtalen, som skal sikre minst 30 prosent marint vern innen 2030.	
10	Fiskeoppdrett må skje i lukkede anlegg uten forurensning, rømming og sykdomspredning, uten tap av natur og på ressurser som ikke skader naturmangfoldet.	
11	Stanse torskeoppdrett da risikoen for rømming, gyting og dermed villtorsken er for høy.	
12	Innføre nasjonalt forbud mot etablering av nye hyttefelt.	
13	Innføre forbud mot dumping av gruveavfall i sjø.	
14	Innføre forbud mot flatehogst i naturskogene inntil naturverdiene der er kartlagt og permanent vern er avklart.	
15	Innføre forbud mot nedbygging av myr.	
16	Forby utvinning av havbunnsmineraler i Norge inntil vi har tilstrekkelig kunnskap om havmiljøet.	
17	Innføre de foreslåtte nullfiske-sonene i Oslofjorden i ti år i tråd med forslag fra Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet.	
18	Iverksette storsatsing for å redusere utslipp fra kloakk, industri og landbruk til Oslofjorden, herunder nitrogen og miljøgifter.	

bedre togtilbud og tog til kontinentet, strømsparing i bygg og utbygging av solkraft på bygg, infrastruktur og grå arealer, for å nevne noen av sakene. Se egen sak med hele ja-lista.

Klart flertall mot
Av de 44 miljøsakene i undersøkelsen er det flertall mot 21. Blant dem er krav om fiskeoppdrett i lukkede anlegg og forbud mot torskeoppdrett. Det er heller ikke flertall for å forby dumping av gruveavfall i sjøen, eller for å stanse flatehogst i naturskogene

før naturverdiene er kartlagt. Forslaget om å forby utvinning av havbunnsmineraler i påvente av mer kunnskap om havmiljøet, har også flertallet mot seg. Undersøkelsen viser også motstand mot flere klimapolitiske tiltak. Det er ikke flertall for å stanse nye letelisenser for olje og gass, eller for å lage en plan for å avslutte petroleumsvirksomheten, selv om Klimautvalget 2050 anbefaler en slik plan. Økt flypassasjeravgift og miljøavgift på cruiseturisme får heller ikke støtte, og det samme gjelder for-

– stortingsvalget 2025								
 Rødt Rødt	 Sosialistisk Venstreparti	 Arbeiderpartiet	 Senterpartiet	 Miljøpartiet de Grønne	 Kristelig Folkeparti	 Venstre	 Høyre	 Fremskrittspartiet
✓	✓	X	X	✓	–	✓	X	X
✓	✓	–	–	✓	–	✓	–	–
✓	✓	–	–	✓	✓	✓	✓	–
✓	✓	–	X	✓	✓	✓	X	–
✓	✓	X	X	✓	X	✓	X	X
✓	✓	X	X	✓	–	✓	X	X
✓	✓	✓	–	✓	–	✓	–	X
✓	✓	✓	✓	✓	–	✓	✓	X
✓	✓	✓	–	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	X	X	✓	X	–	X	–
✓	✓	X	X	✓	X	–	X	X
✓	✓	X	X	✓	X	–	X	X
✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	X	X	✓	X	✓	X	X
✓	✓	✓	–	✓	✓	✓	–	X
✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	–	–	✓	✓	✓	–	–
✓	✓	–	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Naturvernforbundets partiguide, stortingsvalget 2025. Undersøkelsen bygger på partienes egne svar på 44 spørsmål om miljøpolitikk i perioden 23. april - 14. mai. Partiene har svart «ja» (grønt), «nei» (rødt) eller «delvis» (gult). Noen steder har vi justert svaret ut fra partienes egne kommentarer til spørsmålene. Undersøkelsen er laget av fagbladet Natur & miljø i samarbeid med Naturvernforbundets fagavdeling.

10 miljøsaker med klart flertall på Stortinget

Naturvernforbundets partiguide 2025 viser at det er klart flertall på dagens Storting for disse miljøsakene.

Sak	Ja	Delvis	Nei
1. Starte restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer på land, i elver og innsjøer, langs kysten og i havet innen 2030 i tråd med den internasjonale naturavtalen.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, V og H	KrF	Frp
2. Iverksette storsatsing for å redusere utslipp fra kloakk, industri og landbruk til Oslofjorden, herunder nitrogen og miljøgifter.	Rødt, SV, Sp, MDG, KrF, V, H, Frp	Ap	
3. Forbedre togtilbudet med flere togsett for langdistansetrafikk i Norge og bedre togforbindelse til kontinentet	Rødt, SV, Sp, MDG, KrF, V, H	Ap, Frp	
4. Opprettholde Norges forpliktende samarbeid med EU i klimapolitikken.	Rødt, SV, Ap, MDG, KrF, V, H	Sp	Frp
5. Ikke virkemidler som realiserer karbonfangst og -lagring for utslipp fra sementindustrien.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V, H	Frp	
6. Holde Lofoten, Vesterålen og Senja fri for utvinning av olje og gass.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V	H, Frp	
7. Lage en opptrappingsplan for klimafinansiering til utslippskutt og klimatilpasning i land i sør, i tråd med vårt globale klimaansvar.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V	H	Frp
8. Spare minst 10 terawattimer (TWh) strøm i eksisterende bygg innen 2030.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V	H, Frp	
9. Sørge for utstrakt bygging av solkraft på bygg, infrastruktur og grå arealer.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V, H	Frp	
10. Innføre flere produsentansvar for produkter som selges i Norge for å redusere miljøbelastningen.	Rødt, SV, Ap, Sp, MDG, KrF, V, H	Frp	

slaget om å forby nye hyttefelt av hensyn til naturinngrep. Når det gjelder vindkraft, er det ikke flertall for å begrense utbygging til mindre anlegg i allerede industrialiserte områder.

Saker som kan helle begge veier

Partiguiden viser at det er flere saker som kan helle begge veier, og for fem av sakene heller flertallet i favør av natur og klima. Et flertall av partiene er i hovedsak positive til å verne 30 prosent av både land- og havområder innen 2030, slik Norge har forpliktet seg til gjennom den globale naturavtalen. Det er også utbredt støtte til å forby nedbygging av myr, som er blant Norges mest truede naturtyper og viktig som karbonlager. Flere partier ønsker dessuten at knappe ressurser som biomasse og kraft skal brukes der de gir størst miljø- og samfunnsnytte, noe som kan styrke energieffektivitet og bærekraft i overgangen til et lavutslippssamfunn.

Partiene er også positive til å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner og reservedeler til klær, sko, elektronikk og andre forbruksvarer. Dette kan stimulere til mer gjenbruk og mindre bruk og kast. Selv om ingen av disse forslagene har et klart flertall, har flere partier svart at de delvis er for disse sakene, i tillegg til at flere gir full støtte.

Det er særlig partiene til venstre og i sentrum som trekker opp støtten, mens motstanden i hovedsak kommer fra Frp og Høyre, ofte med følge av Senterpartiet og Arbeiderpartiet.

Stortingsvalget avgjør

Det er imidlertid verdt å huske at partiene stemmer i blokker, og at det ikke er gitt at en sak blir vedtatt eller nedstemt selv om den har et flertall bak seg på Stortinget. Dessuten vil stortingsvalget kunne endre sammensetningen på Stortinget og påvirke hvilke saker som har flertallet bak seg. ■

Slik lagde vi partiguiden

Naturvernforbundets partiguide 2025 viser partienes miljøpolitikk og er laget av Natur & miljø redaksjon i samarbeid med Naturvernforbundets fagavdeling.

Undersøkelsen består av 44 spørsmål basert på saker som er viktig for Naturvernforbundet, og med innspill fra andre miljøorganisasjoner. Undersøkelsen ble sendt til partier på Stortinget med representasjon fra alle landsdeler. Svarene kom i perioden fra 23. april til 14. mai 2025. Det var kun mulig å svare «ja», «nei», «delvis» eller «vet ikke», men partiene kunne også gi utfyllende kommentarer. I noen tilfeller har kommentarene bidratt til at vi har måttet endre besvarelsen.

På hvert spørsmål ga vi 10 poeng til «ja», mens «nei» og «vet ikke» fikk 0 poeng. For «delvis» ga vi i utgangspunktet 5 poeng. Noen steder har

partienes kommentarer gjort at vi har måttet bruke skjønn ved poenggivingen, og da har vi i noen tilfeller gitt 2,5 og 7,5 poeng.

Spørsmålene er kategorisert i fire hovedtema; «natur», «klima og energi», «samferdsel» og «forbruk». Vi har regnet ut gjennomsnittlig poengsum for hvert tema. Partier som oppnår 80–100 prosent av maksimal poengsum, får grønt lys. Gult lys får partier som oppnår 40–79 poeng, mens rødt lys er for partier med maksimalt 39 prosent av maksimal poengsum.

«Natur» og «klima og energi» er omfattende temaer som også inneholder flere sektorovergripende virkemidler av stor betydning. Ved beregning av totalsummen for hvert parti har vi derfor vektet disse to temaene tyngre enn de to andre. ■

Naturvernforbundets partiguide

		✓ = Ja (bra) — = Delvis (middels) X = Nei (dårlig)
	Nr	Spørsmål
SAMFERDSEL	19	Prioritere vedlikehold av eksisterende veier fremfor å bygge nye motorveier.
	20	Ikke bygge Ringeriksbanen etter dagens planer.
	21	Forbedre togtilbudet med flere togsett for langdistansetrafikk i Norge og bedre togforbindelse til kontinentet.
	22	Øke flypassasjeravgiften.
	23	Innføre miljøavgift per passasjer for å redusere miljøbelastning ved cruiseturisme.
	24	Innføre 30 km/t som standard fartsgrense i byer og tettbygde strøk.
KLIMA	25	Videreføre og inngå flere byvekstavtaler og skjerpe nullvekstmålet for biltrafikken.
	26	Kutte Norges klimagassutslipp med minst 60 prosent i Norge innen 2035, og minst 80 prosent i samarbeid med EU¹
	27	Opprettholde Norges forpliktende samarbeid med EU i klimapolitikken.
	28	Øke CO₂-avgiften til minst 3000 kroner² per tonn i løpet av stortingsperioden uten å redusere andre miljørelaterte avgifter.
	29	Sikre virkemidler som realiserer karbonfangst og -lagring for utslipp fra sementindustrien
	30	Holde Lofoten, Vesterålen og Senja fri for utvinning av olje og gass.
	31	Stanse utdeling av nye letelisenser for olje og gass på norsk sokkel.
	32	Utarbeide en plan for sluttfasen av olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel i tråd med anbefalinger fra Klimautvalget 2050.
	33	Lage en opptrappingsplan for klimafinansiering til utslippskutt og klimatilpasning i land i sør, i tråd med vårt globale klimaansvar.
	34	Oljefondet skal ikke investere i fossil energi, eller i selskaper uten en troverdig klimaplan i tråd med Parisavtalens 1,5-gradersmål.
ENERGI	35	Spare minst 10 terrawattimer (TWh) strøm i eksisterende bygg innen 2030.
	36	Sørge for utstrakt bygging av solkraft på bygg, infrastruktur og grå arealer.
	37	Prioritere bruk av knappe bio- og kraftressurser der de gir størst miljø- og samfunnsnytte.
	38	Stanse elektrifiseringen av olje- og gassinstallasjoner med kraft fra land.
	39	Stanse all naturødeleggende vindindustri. Utbygging av vindkraft på land må begrenses til mindre anlegg i industrialiserte områder.
FORBRUK	40	Redusere det materielle forbruket i Norge i kommende stortingsperiode.
	41	Innføre plastavgift i Norge.
	42	Innføre flere produsentansvarsordninger for produkter som selges i Norge for å redusere miljøbelastningen.
	43	Innføre virkemidler for å redusere befolkningens kjøttforbruk, i tråd med nasjonale kostråd og Miljødirektoratets anbefaling..
	44	Fjerne merverdiavgiften på reparasjon og reservedeler til klær, sko, elektronikk og andre typiske forbrukervarer.
		1. Sammenlignet med 1990-nivå. 2. Omregnes fra 2020-kroner.

– stortingsvalget 2025

 Rødt Rødt	 Sosialistisk Venstreparti	 Arbeiderpartiet	 Sp. senterpartiet	 miljøpartiet de grønne	 Kristelig Folkeparti	 Venstre	 Høyre	 Fremskrittspartiet
✓	✓	—	—	✓	X	✓	X	X
✓	X	—	—	✓	X	X	X	X
✓	✓	—	✓	✓	✓	✓	✓	—
✓	✓	X	X	✓	✓	X	X	X
✓	✓	X	X	—	X	—	X	X
✓	✓	X	X	✓	—	X	X	X
✓	✓	—	—	✓	✓	✓	—	X
✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	✓	—	✓	✓	✓	✓	X
✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	X	X	✓	—	✓	X	X
✓	✓	X	X	✓	—	✓	X	X
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	X
✓	✓	—	X	✓	X	✓	X	X
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	—
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
✓	✓	—	✓	✓	✓	✓	X	✓
✓	✓	X	✓	✓	✓	X	X	✓
✓	✓	X	X	✓	—	—	X	✓
✓	✓	X	—	✓	✓	✓	—	—
✓	✓	—	X	✓	✓	✓	X	X
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X
—	✓	X	X	✓	—	—	X	X
✓	✓	—	—	✓	✓	✓	X	✓

Naturvernforbundets partiguide, stortingsvalget 2025. Undersøkelsen bygger på partienes egne svar på 44 spørsmål om miljøpolitikk i perioden 23. april - 14. mai. Partiene har svart «ja» (grønt), «nei» (rødt) eller «delvis» (gult). Noen steder har vi justert svaret ut fra partienes egne kommentarer til spørsmålene. Undersøkelsen er laget av fagbladet Natur & miljø i samarbeid med Naturvernforbundets fagavdeling.